

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **V.F., s. r. o., V.B.**, IČO: X., zastúpeného Mgr. D.N., advokátom, C.B. proti žalovanému: **J.K.**, nar. X., bytom M.T., zastúpenému JUDr. M.V., advokátom, Š.K., **o zaplatenie 21 099,51 eur s príslušenstvom**, vedenej Okresným súdom Trebišov pod sp. zn. 5Cb 17/2002, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach, č. k. 3Cob 138/2010-224 zo dňa 28. októbra 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach, č. k. 3Cob 138/2010-224 zo dňa 28. októbra 2010 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Trebišov rozsudkom, č. k. 5Cb 17/2002-198 zo dňa 08.04.2010 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 21 099,51 eur s 0,07% úrokom z omeškania denne od 14.04.2000 do zaplatenia a nahradiť trovy konania 3 096,11 eur.

Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že žalobou podanou dňa 04.04.2001 sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 635 643,80 Sk s príslušenstvom titulom náhrady škody.

Z vykonaného dokazovania mal súd prvého stupňa za preukázané, že dňa 16.08.1999 došlo k riadnemu uzavretiu leasingovej zmluvy č. 99/01711, z ktorej vyplýva, že právny predchodca žalobcu, spoločnosť S., spol. s r. o. ako prenajímateľ prenajal žalovanému ako nájomcovi predmet leasingu - osobné motorové vozidlo zn. V., za ktoré sa žalovaný zaviazal splácať 36 leasingovými splátkami.

Žalovaný sa bránil tým, že tento právny úkon uzavrel pod nátlakom A.A., ktorý bol právoplatne odsúdený, okrem iného, aj za tento skutok. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že žalobca ako prenajímateľ nemal o nátlaku na žalovaného pred uzavretím právneho úkonu žiadnu vedomosť. O absolútnej neplatnosti leasingovej zmluvy je však možné uvažovať iba v prípade, že táto skutočnosť bola známa prenajímateľovi v čase uzatvárania právneho úkonu. Žalovaný túto skutočnosť v konaní nepreukázal a sám vo svojom výsluchu uviedol, že niečo také prenajímateľovi nielen neoznámil, ale ani len nenaznačil, a teda žalobcovi nemohlo byť známe, že žalovaný ako nájomca koná neslobodne. Vychádzajúc z uvedeného súd prvého stupňa je toho názoru, že žalobca pri uzatváraní leasingovej zmluvy bol dobromyseľný, nevyužil v žiadnom prípade rozpoloženie žalovaného, pretože o tejto skutočnosti nevedel a ani objektívne vedieť nemohol. Zo strany žalovaného došlo k porušeniu právnej povinnosti, keď nedodrжал podmienky dohodnuté v leasingovej zmluve, tiež došlo k vzniku škody, keď vozidlo bolo vyvezené do cudziny a nedošlo v prospech žalovaného k plneniu poisťovňou, tak isto je preukázaná príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti žalovaným a vznikom škody a tak isto je preukázané zavinenie. Preto súd prvého stupňa zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi spôsobenú škodu a priznal mu aj 0,07% úrok z omeškania. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O. s. p.).

Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Košiciach rozsudkom, č. k. 3Cob 138/2010-224 zo dňa 28.10.2010 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uviedol, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a vec po právnej stránke posúdil v súlade so zákonom, a preto sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku. S tvrdeniami žalovaného, ktoré uviedol v odvolaní, sa vysporiadal už súd prvého stupňa a skutočnosť, že žalovaný uzavrel

leasingovú zmluvu pod nátlakom tretej osoby ho nezbavuje zodpovednosti vo vzťahu k žalobcovi, ale vytvára jeho právny vzťah k tejto tretej osobe. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Rozsudok odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť dňa 14.12.2010.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalovaný. Podanie dovolania odôvodnil dovolacím dôvodom podľa § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p., teda že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237, konkrétne k vade uvedenej v písm. f/ (účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom) a podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p., teda že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolateľ uviedol, že odvolací súd svoj rozsudok riadne neodôvodnil a nerešpektoval právny názor vyslovený vo svojom skoršom rozhodnutí. Ďalej uviedol, že odvolací súd sa riadne nezaoberal jeho odvolaním, ako aj vecnými a právnymi argumentmi a nedal mu odpoveď na otázky, ktoré majú zásadný význam. Napádané rozhodnutie odvolacieho súdu tak neuvádza dostatočné dôvody, na ktorých sa zakladá. Dovolateľ tiež uviedol, že k podpisu leasingovej zmluvy bol donútený konaním odsúdeného a na to, aby išlo o bezprávnou vyhrážku, je postačujúce, aby zo strany druhého účastníka zmluvy alebo tretej osoby došlo k protiprávnemu konaniu, ktoré nemusí dosahovať intenzitu trestného činu. Keďže dovolateľ bol donútený podpísať leasingovú zmluvu, považuje ju v zmysle § 37 Občianskeho zákonníka za absolútne neplatnú a z takejto zmluvy nie je možné vyvodit' porušenie právnej povinnosti v zmysle § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalovaný sumu si žalobca mohol a mal uplatniť v zmysle trestného rozsudku voči odsúdenému titulom náhrady škody, nie však voči dovolateľovi, a to ani titulom plnenia zo zmluvy a ani titulom náhrady škody. Navrhuje, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalobca sa k dovolaniu žalovaného nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací /§ 10a ods. 1 O. s. p./ po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania /§ 240 ods. 1 O. s. p./, zastúpený advokátom /§ 241

ods. 1 O. s. p./, preskúmal rozhodnutie odvolacieho súdu v rozsahu podľa § 242 ods. 1 O. s. p. a zistil, že dovolanie je dôvodné.

Podľa § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa. V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom, v zmysle § 238 ods. 1 až 3 O. s. p. preto platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok, rozsudok odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci alebo potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, avšak len vtedy, ak odvolací súd vo výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu. Dovolaním napadnutý rozsudok nie je rozsudkom uvedeným v citovanom ustanovení.

Proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu bolo vydané v konaní, postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O. s. p. V danom prípade dovolateľ namieta, že postupom dovolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, čím v prípade dôvodnosti tejto námietky by bola založená prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa znemožnila, odňala alebo sťažila účastníkovi konania realizácia tých procesných práv, ktoré majú slúžiť na ochranu a obranu jeho práv a záujmov, právom chránených v konkrétnom konaní.

Odvolací súd dovolaním napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie jeho správnosti ďalšie dôvody.

Možnosť odvolacieho súdu obmedziť sa v odôvodnení potvrdzujúceho rozhodnutia len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia je potrebné vykladať

v zmysle judikatúry ústavného súdu, ako aj Európskeho súdu pre ľudské práva, zaoberajúcej sa právom účastníka občianskeho súdneho konania na riadne odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu. Ak tak všeobecný súd nepostupoval, jeho rozsudok je potrebné považovať za neodôvodnený a zasahujúci do základného práva účastníka na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR /I.ÚS 342/2010-53/.

Povinnosťou súdu v konaní je postupovať tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a záujmov účastníkov /§ 1 O. s. p./. Medzi základné procesné práva účastníka občianskeho súdneho konania patrí právo navrhnovať dôkazy, právo vyjadriť sa k návrhom na dokazovanie a k dôkazom, ktoré sa vykonali. Podmienky, aby účastník mal efektívnu možnosť uvedené práva využiť, musí vytvoriť súd, pričom spôsob, ktorým sa to realizuje, závisí na konkrétnych okolnostiach prípadu a procesnej situácii.

Námietky žalovaného uvedené v odvolaní, týkajúce sa možnosti žalovaného vyjadriť sa k dôvodnosti uplatneného nároku, ktorý bol priznaný z iného než pôvodne uplatneného titulu, ako aj posúdenie platnosti leasingovej zmluvy č. 99/1711 s ohľadom na rozsudok Okresného súdu v Trenčíne, sp. zn. 3 T 232/2000, ktorý nadobudol právoplatnosť 09.08.2005 a podľa ktorého bola predmetná zmluva uzavretá v dôsledku trestného činu vydierania, môžu mať zásadný vplyv na opodstatnenosť uplatneného nároku. Povinnosti reagovať na podstatné odvolacie námietky žalovaného sa odvolací súd nemôže zbaviť poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 O. s. p., ktoré je potrebné aplikovať v spojení s ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p.

Medzi základné práva na spravodlivý proces patrí aj právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Súd je povinný odôvodniť rozhodnutie tak, aby jasne a zrozumiteľne dávalo odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany /III.ÚS 119/03, IV.ÚS 115/03/. Keďže nedostatok odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu spôsobuje jeho nepreskúmateľnosť, je vadou, ktorá má za následok odňatie možnosti konať pred súdom.

Vzhľadom na skutočnosť, že konanie pred odvolacím súdom je zaťažené vadou, ktorá podľa § 237 písm. f/ O. s. p. zakladá prípustnosť dovolania, dovolací súd napadnuté rozhodnutie podľa § 243b O. s. p. zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

O trovách dovolacieho konania rozhodne odvolací súd v novom rozhodnutí o veci /§ 243d ods. 1 O. s. p./.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. marca 2012

JUDr. Viera Pepelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Michaela Szöcsová